

Велимир Петров
Гъбодайно време

Юнаците бяха трима на брой, а годините им – общо към двеста и двадесет. Приличаха си като родни братя, бяха от една махала, което е все същото.

Единият беше със синьо чело, нещо което предстоеше да се изяснява. Вторият куцаше с двата крака едновременно, значи беше Патето. Третият – на него всичко му беше разбъркано – Миксерчето.

Три дни и три нощи ги въртяха колената, лактите, също така двата ишиаса и трите дискови хернии. Всички признаци за начало на гъбодойния сезон бяха на лице. Решиха да изпратят разузнавачи и тримата се писаха доброволци. В къщи скучаеха. Докторите им бяха изпоназбрали всичко. Също така, бяха се разбрали да не се делят докато не отупат праха на камбаната. Дори и тогава, останалите щяха да поемат функиите на дезертъора...

Юнаците знаеха всички гъбодайни места в района. Практически целият район си беше гъбодаен, но някой райони от района – по! Целият им живот, без войниклъка, войните и запасите си им беше в района...

Из въздуха, освен популярните аромати на дезодоранти от фитоскалите на водещи фирми, се долавяше и дискретния мирис на медалион с гъби както и на полска печурка „ал'англе“. Разбира се, с чисто масло и върху тенеке. Юнаците кихаха спорадично. Навярно от черния пипер, къде ти гъби без черен пипер...

– Да ти кихна на гъбите! – каза юнакът със синьото чело и кихна съучастнически. – Стигнахме!

За невъоръженото око мястото си беше като място. Поляна с нежна, пънкарски подстригана от овцете тревица, заобиколена с клечато, букетче саморасляк салкъм, другото драка. По клечатото и драката можеше да се събере вълна, колкото за един ляв чорап. Това, за разлика от Пътят на коприната, беше Пътят на вълната...

Юнаците припряно разчистиха мъха от един невидим до момента камък. На „ай – рууп“ го отместиха и откриха нещо като тайник. Миксерчето застана в основен строеж, задържа така, прилекна сръчно като новобранец и измъкна поцинковано сандъче от патрони. Капакът му като зърна юнаците, се засмя и сам се отвори. Вътре невинно се гушеха бутилки от „Швепс“, пълни с ланшна пращинка, както и буркани с разна туршия. Устата им правомерно се наляха с предчувствие.

– Само по един пълнител! – напомни Патето – Работа ни чака!

Природата изведнъж се отпуса, сякаш досега беше запряна. Птичките запяха едновременно всички песни дето ги знаеха. Де що буболечка имаше, тръгна за нанякъде. Животът шурна. На разни места, разни

доктори – забранители повдигнаха безпомощно рамене...

След третия пълнител, в пълно мълчание – да не тревожат природата, юнаците вешо върнаха всичко по местата му, прикриха следите и продължиха нагоре. След допинга крачките им се подмладиха с по две петилетки. Патето правеше героични усилия да не изостава. Не беше трудно, на другите дроселите им не подаваха редовно въздух. От време навреме се налагаше и да източват от охладителните си системи антифриз. Изглежда прекаляха, някаква лампичка замига червено, трябваше да се долива. Това съвпадна с достигането на Палав бряст.

Какъв бряст, какво чудо! Жива история, а история на сухо не върви. Миксерчето лумба на четири крака. Патето като с телефонджийски кънки и пъшкане се изкатери по него. Протегна нагоре ръце, напипа невидима хралупа и затегли някаква връв. Бавно, като при свещенодействие, измъкна петлитрова тубичка и мрежа с домашни консерви. Почти не се чувстваше липсата на хляб. Само в едната консерва дафиновият лист и бахарът бяха дошли малко множко. Затова пък желираното пуешко месо добре смазваше и винцето се хлъзгаше без морални задръжки.

– Спомням си тази гъмза от коя партия е... – започна синьочелият.

– Първо си признай от къде е синьото! – почти едновременно контрираха съюнаците. Не се беше случвало толкова да им търпи търпилото.

– Нищо особено! Както си Вървах кротко, асфалтът изведнъж се изправи и... ме халоса по челото. Нищо не бях му направил. Той пръв...

– Той пръв, казваш! А имаше ли преди това отегчаващи вината обстоятелства?

– Ами, като не помня. От удара ли, що ли... пълна амнезия...

Решиха за сега да отложат разследването. Ще назначат тричленна комисия, ясно коя, в срок от три години да проучи... а за сега, хайде наздраве! И пак...

Палав бряст помнеше много неща. Вързани люлки: бебешки, за люлеене и за любене... ха, наздраве! Слънцето започна да се престарава. Загрязаната до горната гъбодайна граница, без малко да саботира дрямката на юнаците. Добре, че не се поддаваха на провокации. Бяха печени. Дрямката ли беше продължила над средната за сезона, или гъбите наистина никнеха като гъби, та когато се събудиха юнаците, се намериха сред самодивско хоро от гъби. Едри като гаванки, печурките бяха между тях, като ги подбутваха да си осигурят поле за изява...

Полянската печурка от района беше една разкошотия. Твърда и тежка, отгоре бухнала, кремаво бяла, отдолу розовка, досущ като девича

гърдичка. Също така нежно хрупкава, за който си му разбира... Глупакът я ще я препече, пресуши или нещо още по-глупаво. Интелигенцията пък я обичаме „натюр“, с прясно сиренце...

Но на въпроса – нищо особено не бе се случило. Всичко си беше според както сочи науката. Това занятие многократно е преигравано и всеки детайл е отшлифован. Всеки си знаеше задълженията и действаше уставно. Миксерчето се отправи в североизточна посока с цел доставка на тенекето. Синьото – щото така си му викаха, синьото петно нито му беше за първи път, нито за последен – тръгна на северозапад. На около една цигара разстояние трябва да има в един шубрак бяло вино. Резервата е на две цигари в същата посока. Гъбата си иска бялото вино. Патето като най-немобилен, се зае със съчките и огъня. Разви от дисковата си херния двуметровия шал, подарък от грижовната съседка и го застла като походна софра. Сръчно приготви първата партида за „ал'англето“. От кутийка „Нивеа крем“ мазна във всяка гъба краве масло, а от алуминиева шпула „Валидол“ – ръсна чер пипер...

Бялото вино много точно пасна с гъбите, познаха веднага от кое лозе е и кой го е правил, лека му пръст. Добър човек беше, разбираше от хубаво вино...

Отляха, за Бог да прости...

Синьото се загледа хилнат в шала-покривка:

– Пате, как си с онази работа?! Ползваш ли я?

– Коя? А, а, а... Ами! Качил съм я на тавана. При вехториите... Е, ако случайно потрѣбва, знам къде е...

Самотно облаче гъбодайно подпикна някъде в страни... Разбързаха се. Бутилката и бидончето дискретно хлътнаха в хралупата. Време беше да се уведоми щаба. Миксерчето извади мобифона от пазвата си. Трудно набра номера, имаше проблеми със зрението. Цифрите бяха ту мътно, ту двойни.

– Синко, много гъба, много нещо! Доведи корпуса за бързо реагиране!

Каквото можаха юнаците, свършиха го! Бяха трима на брой, но „Велик е нашият войник“ гърмеше като цял взвод...

Младият набор пристигна с коли, ремаркета и ентузиазъм. Бързо и сръчно отвориха доста работа за женския батальон. Засякоха и повишен блясък в очите на юнаците, повод за разбора на вечерната проверка.

На същата тази вечерна проверка юнаците най-после запознаха младия набор с картата на „минните полета“ в района. С точното обозначение на всеки заряд, от кое лозе е, година на производство, сорт,

градус, както и кое за какъв повод и мезе е подходящ.

Оказа се, че районът е гъсто „миниран“, като имаше погребни още от времето на акцизните проверки, добре стопанисвани и регулярно попъльвани. Получи се пълна приемственост.

Някъде към полунощ съседните селища зарегистрираха тътен, по нещо напомнящ на „Велик е нашият войник“, изпълнен от огромно войсково съединение в съпровод на оркестър гаубици – осма степен по скалата на Рихтер...

Материални щети и човешки жертви нямаше. Напротив!

Май 1995 г.

КРАЙ

© 1995 Велимир Петров

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11033>]